Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN
2026/2027

Za kolegij

Uvod u medicinu i povijest medicine

Studij:	**Medicina (R)** Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Katedra:	**Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini**
Nositelj kolegija:	**doc. dr. sc. Doričić Robert**
Godina studija:	**1**
ECTS:	**2**
Stimulativni ECTS:	**0 (0.00%)**
Strani jezik:	**Ne**

Podaci o kolegiju:

Kolegij “Uvod u medicinu i povijest medicine” obvezni je kolegij na I. godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicine koji obuhvaća 24 sata predavanja i omogućuje stjecanje 2 ECTS-boda.

Kolegij pomaže studentima da steknu uvid u zakonitosti postupnog razvitka medicine kao znanosti te ovladaju osnovnom stručnom terminolgijom. Temeljne cjeline pokrivene predavanjima su:

- uvod u medicinu (medicinska terminologija, ustroj sustava zdravstva i formalnog medicinskog visokog obrazovanja u RH, odlike dobrog liječnika i studenta i dr.)
- pregled povijesti medicine od pretpovijesti do današnjih dana
- najznačajnija poglavlja povijesti medicine i Medicinskog fakulteta u Rijeci.

Popis obvezne ispitne literature:

1. predavanja (PPT)
2. Grmek MD, Budak A. Uvod u medicinu, 3. izd.; Globus, Zagreb, 1996.
3. Škrobonja A, Muzur A, Rotschild V. Povijest medicine za praktičare; Adamić, Rijeka, 2003.
4. Buterin T, Doričić R, Muzur A. Mali nepretenciozni povijesnomedicinski vodič Rijekom; Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet, Rijeka, 2025.

Popis dopunske literature:

Muzur A. Nezavršena povijest medicine u Rijeci; Medicinski fakultet/HZDzPZK/Kvarner, Rijeka, 2013.

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Uvod u medicinu 1

Objasniti etimologiju temeljnih medicinskih pojmova.
Uočiti bitne komponente različitih definicija medicine.
Odrediti podjelu medicine i navesti njene komponente.
Definirati medicinu sadržajno i metodološki.

2. Uvod u medicinu 2

Usporediti prakse oficijelne i narodne medicine.
Razlikovati liječništvo od nadriliječništva.

3. Uvod u medicinu 3

Prepoznati odlike dobrog liječnika i dobrog studenta medicine.
Vrednovati motive odabira medicine kao zanimanja.
Razlikovati tipove liječnika i navesti stereotipska shvaćanja liječnika.

4. Uvod u medicinu 4

Razlikovati vrste medicinskih učilišta.
Usporediti rad medicinskih učilišta u RH i SAD-u.
Opisati načine vrednovanja i rangiranja sveučilišta.
Povezati ambicije i praktična postignuća načela Bolonjske deklaracije
Prepoznati elemente kvalitetnog studiranja.

5. Uvod u medicinu 5

Uočiti bitne komponente različitih definicija zdravlja i bolesti.
Prepoznati aktualnost „deset točaka“ Andrije Štampara.
Razlikovati razine zdravstvene zaštite.

6. Uvod u medicinu 6

Navesti i opisati odlike, simbole i neke tendencije medicine kao profesije.

7. Povijest medicine 1

Obrazložiti zašto se vrijedi baviti poviješću medicine.
Povezati razvitak medicine u Rijeci s postignućima medicine u regiji.
Definirati predmet bavljenja povijesti medicine.

8. Povijest medicine 2

Dati primjer danas priusutnih praksi drevne magijske medicine.
Navesti bitne odrednice mezopotamijske medicine.
Usporediti ugled liječnika u povijesti s onim današnjim.

9. Povijest medicine 3

Raščlaniti bitne prinose egipatske medicine

10. Povijest medicine 4

Navesti neke od najstarijih prikaza medicinske tematike (poliomijelitis, inkubacija, onanija, obrezanje) kao izvora za povijest medicine.

11. Povijest medicine 5

Razlikovati i objasniti razlike u prehrambenim navikama Židova i Muslimana.
Objasniti neke od tradicionalnih indijskih medicinskih doktrina.

12. Povijest medicine 6

Objasniti neke od tradicionalnih kineskih medicinskih doktrina .

13. Povijest medicine 7

Opisati glavna postignuća hipokratske medicine.

14. Povijest medicine 8

Navesti bitne odrednice starorimske medicine, napose Galenovo nasljeđe.
Opisati odrednice medicine srednjovjekovnog islamskog svijeta.

15. Povijest medicine 9

Opisati odrednice srednjovjekovne medicine na Zapadu.

16. Povijest medicine 10

Opisati početke liječništva na hrvatskom tlu.
Uočiti karakter i opseg najvećih srednjovjekovnih epidemija.
Opisati fenomen svetaca-zaštitnika od bolesti i navesti nekoliko primjera.

17. Povijest medicine 11

Objasniti početke i povijesni značaj postupka transfuzije krvi.
Izdvojiti odrednice renesansne medicine.
Prepoznati i objasniti revolucionarnost Andrije Vezala u povijesti medicine.
Definirati alkemiju.

18. Povijest medicine 12

Prepoznati povijesno značenje “uvoza” nekih bolesti iz Novog svijeta.
Povezivati razvoj prirodnih znanosti s razvojem medicine.
Navesti i ukratko opisati glavne događaje za razvitak medicine u XVIII. stoljeću.

19. Povijest medicine 13

Prepoznati značenje i revolucionarnost istaknutih liječnika XIX. stoljeća (L. Pasteur, R. Koch, I. P. Semmelweiss, J. Lister, A. Grossich).

20. Povijest medicine 14

Objasniti razvoj tretiranja boli i povijesni razvoj anestezije.
Opisati zloporabu medicine u doba nacizma.
Prepoznati ključne točke u pojavi i razvoju transplantacijske medicine.

21. Povijest medicine u Rijeci 1

Navesti neke od prvih liječnika na riječkom području.
Uočiti mjesto i ulogu G. B. Cambierija.

22. Povijest medicine u Rijeci 2

Navesti neke od prvih ljekarnika i zubara na riječkom području.
Vrednovati mjesto i ulogu A. F. Giacicha u ravoju pomorske medicine.
Navesti osnovne medicinske doprinose iz rada i djelovanja P. Salchera i G. Cattija.

23. Povijest medicine u Rijeci 3

Vrednovati ulogu i značenje rada A. Grossicha, L. Lenza i V. Finderlea.

24. Povijest medicine u Rijeci 4

Ukratko opisati nastanak i povijesni razvoj Medicinskog fakulteta.
Izdvojiti i obrazložiti značenje istaknutih ličnosti u povijesti Medicinskog fakulteta (V. Rukavina, V. Frančišković, S. Novak).

Obveze studenata:

redovito pohađanje nastave (max 10 % bodova), pisani seminarski rad na temu po izboru s popisa tema koji će biti prezentiran na jednom od prvih satova (max 30 %), parcijalni ispit iz gradiva „Uvoda u medicinu“ (max 30 %) i završni ispit (max 30 %)

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

- parcijalni, kao i završni, ispit isključivo su pismenog oblika, traju max. 45 minuta i zahtijevaju odabir točnih odgovora od nekoliko ponuđenih u skladu s popisom koji je dostupan na mrežnim stranicama Katedre
- student/ica sam odabire jedan od dva ponuđena termina parcijalnog ispita kojemu će pristupiti (parcijalni ispit organiziran je u vrijeme nastave)
- ne postoji prag prolaza za parcijalni ispit: bodovi koji se ostvare na parcijalnom ispitu pribrajaju se ukupnom broju bodova (stoga parcijalni ispit nema „popravka“)
- u skladu s vrijedećim aktima, prolaz na završnom ispitu osigurava ostvarenih najmanje 15 bodova (50 %)
- da bi pristupio/la završnom ispitu, student/ica mora prikupiti najmanje 35 (50 %) bodova od ukupno 70 koje može steći tijekom nastave.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Izostanak s nastave do 30 % pretpostavlja opravdani razlog, ne zahtijeva dodatno opravdanje i ne može se nadoknaditi (izuzetak je otpusno pismo s liječenja u bolnici). Izostanak veći od 30 %, bez obzira na razloge, onemogućuje studentu/studentici izlazak na ispit i podrazumijeva ponovni upis kolegija sljedeće akademske godine.

Elementi koji se uzimaju u obzir pri **ocjenjivanju pisanog seminarskog rada**: kvaliteta obrade teme (struktura, zanimljivost, stil, točnost i dr.: max. 20/30 bodova), forma predanog materijala (max. 5/30 bodova) i korištena literatura (max. 5/30 bodova). Svaki otkriveni pokušaj nelegitimnog prisvajanja tuđeg rada (**plagiranje**; *copy-paste* bez primjerenog citata) bit će tretiran kao teža povreda obveza u skladu s člankom 3. Pravilnika o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Medicinskog fakulteta i odgovarajuće sankcioniran.

Nije moguće “**odbiti**” pozitivnu ocjenu ostvarenu kao zbroj bodova iz ovog kolegija, već samo postupiti u skladu s člankom 46. Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci (student nezadovoljan ocjenjivanjem podnosi u roku od 24 sata pismenu žalbu dekanu).

U izvođenju nastave sudjeluju i prof. dr. sc. Amir Muzur, izv. prof. dr. sc. Igor Eterović, dr. sc. Toni Buterin, kao i, povremeno, vanjski gostujući predavači.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2026/2027

Uvod u medicinu i povijest medicine

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)
02.03.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
09.03.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
16.03.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
23.03.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
30.03.2027
5. Uvod u medicinu 5: • P02 (08:15 - 10:00) [274]   ○ UUMPM
doc. dr. sc. Doričić Robert [274]
06.04.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
13.04.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
20.04.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
27.04.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
04.05.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
11.05.2027
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
18.05.2027
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273]

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
1. Uvod u medicinu 1	1	

2. Uvod u medicinu 2	1	
3. Uvod u medicinu 3	1	
4. Uvod u medicinu 4	1	
5. Uvod u medicinu 5	1	P02
6. Uvod u medicinu 6	1	
7. Povijest medicine 1	1	
8. Povijest medicine 2	1	
9. Povijest medicine 3	1	
10. Povijest medicine 4	1	
11. Povijest medicine 5	1	
12. Povijest medicine 6	1	
13. Povijest medicine 7	1	
14. Povijest medicine 8	1	
15. Povijest medicine 9	1	
16. Povijest medicine 10	1	
17. Povijest medicine 11	1	
18. Povijest medicine 12	1	
19. Povijest medicine 13	1	
20. Povijest medicine 14	1	
21. Povijest medicine u Rijeci 1	1	
22. Povijest medicine u Rijeci 2	1	
23. Povijest medicine u Rijeci 3	1	
24. Povijest medicine u Rijeci 4	1	

ISPITNI TERMINI (završni ispit):

1.	24.05.2027.
2.	25.06.2027.
3.	07.09.2027.